

Spel laat basisprincipes van brandbestrijding landen in regio's

Om de basisprincipes van brandbestrijding te implementeren in de regio's heeft het IFV een spel ontwikkeld. Bij de ontwikkeling van het spel hebben de afdelingen onderzoek, onderwijskunde en het kennisplein samengewerkt om zo de expertise te bundelen. 'Met het spel kunnen we de brandweerlieden in de regio's op een leuke laagdrempelige manier laten kennismaken met de basisprincipes en hun kennis testen. Het draagt bij aan de vakbekwaamheid', vertelt Suzanne Vet van het IFV.

DOOR JILDOU VISSER

Het spel Basisprincipes van brandbestrijding wordt gespeeld op een spelbord, bestaat uit vier rondes met afwisselend kennisvragen en casuïstiek en wordt in maximaal vier teams van drie of vier personen gespeeld. 'Het spelbord is vergelijkbaar met ganzenbord. De TS waar de teams mee spelen moet zo snel mogelijk bij de finish, de kazerne, komen. Iedere ronde krijgt ieder team kennisvragen of vragen over een praktijkcasus. De vragen hebben een vaste volgorde. Naarmate het spel vordert, worden ze steeds lastiger', vertelt Vet. 'Aan de hand van de moeilijkheid van de vraag en of deze goed of fout wordt beantwoord, mag het team een aantal stappen vooruit op het spelbord. Dan kan het zijn dat het team op een actievak komt. Hierop staan pagerberichten met acties. Het kan zijn dat je mazzel hebt en een paar stappen vooruit mag, maar je kunt ook pech hebben en een ronde moeten wachten of zelfs stap-

pen achteruit moeten doen. De teams ontvangen in volgorde van binnenkomst bonuspunten. Het team dat als eerste over de finish is gekomen, hoeft niet per definitie de winnaar te zijn. Met het goed beantwoorden van de vragen kunnen namelijk de meeste punten worden behaald. De winnaar wordt bepaald door de score op de vragen en de punten op het spelbord bij elkaar op te tellen.'

'NAARMATE HET SPEL VORDERT, WORDEN DE VRAGEN STEEDS LASTIGER'

DE VRAGEN

Alle vragen hebben volgens Vet betrekking op de basisprincipes van brandbestrijding. 'Bij de kennisvragen willen we met name de kennis van de deelnemers testen. Denk bijvoorbeeld aan een

Fotografie: IFV

De vragen moeten op een laptop of iPad worden beantwoord. Daarop worden ook de antwoorden getoond en de score berekend.

Het spelbord van het spel Basisprincipes van Brandbestrijding.

vraag over de bijdrage van een toevoeropening van lucht aan het brandvermogen. Bij de vragen over casuïstiek krijgen de teams aan de hand van foto's of een video een praktijkcasus te zien. Daar volgt dan een vraag over. Dat gaat altijd over wat je ziet. Staat een raam of deur open? Waar brandt het?'

ERVARING

Het spel is de afgelopen maanden getest onder groepen met beroepsmedewerkers en vrijwilligers. Vet: 'Zij waren erg enthousiast. Ze vonden het een leuke manier om actief met de basisprincipes van brandbestrijding aan de slag te gaan. De discussie over de antwoorden in de teams kwam ook goed op gang. Het enige punt van kritiek was dat het beeldmateriaal niet altijd even duidelijk

was, maar dat is een bewuste keuze. We maken gebruik van echte praktijkincidenten en dan is er niet altijd beter beeldmateriaal beschikbaar. Tegelijkertijd schetst het ook een reëel beeld van de praktijk. Wanneer je voor een incident staat is het complete plaatje ook niet altijd even duidelijk.' Dat het spel positief is ontvangen beaamt ook Sjoerd Veltman, specialist vakbekwaamheid bij Veiligheidsregio Gelderland-Midden. Hij was een van de testdeelnemers. 'Het leuke is dat je actief met de stof bezig bent, maar tegelijkertijd zit er ook een competitie-element in. Je wordt goed uitgedaagd op alle basisprincipes.'

'JE WORDT GOED UITGEDAAGD OP ALLE BASISPRINCIPES'

Veltman is zo enthousiast dat hij samen met zijn collega's bezig is het spel in de regio te implementeren. 'Het spel gaat volgend jaar mee in ons oefenprogramma voor alle posten in de regio. Dat is overigens nog wel een logistieke uitdaging, want je hebt wel voldoende laptops nodig om het spel met meerdere posten tegelijk te kunnen spelen. Ook als je het spel fysiek wilt spelen zijn de laptops nodig. Daarop worden de vragen beantwoord, worden de antwoorden getoond en de score berekend.'

In Gelderland-Midden worden de instructeurs momenteel bijgeschoold in de basisprincipes van brandbestrijding. Veltman: 'Om het spel goed te kunnen leiden, heb je er immers wel kennis van nodig. Daarnaast laten we de cirkel waarin alle basisprincipes op staan afgebeeld voor alle kazernes en brandweerlieden drukken. Die cirkel biedt een mooie samenvatting. Dat willen we alle brandweerlieden meegeven bij het spelen van het spel, zodat ze erna ook nog een mooi naslagwerk hebben.'

Denise Wennekes en Suzanne Vet, de bedenkers van het spel.

FYSIEK EN ONLINE

Het spel kan zowel fysiek als online via bijvoorbeeld MS Teams of Zoom worden gespeeld. In beide gevallen worden de vragen op de computer beantwoord, worden de TS'en over een spelbord verplaatst en wordt de score digitaal berekend. In de online variant nemen alle teams deel aan het hoofdkanaal waar het spel wordt gespeeld. Het beantwoorden van vragen en overleg in het team kan worden gedaan in aparte teamkanalen. 'Natuurlijk is het leuker om fysiek bij elkaar te komen om het spel te spelen, maar in deze coronatijd is het handig dat het ook online kan', vertelt Vet. 'Voor een spelleider is het bovendien makkelijker wanneer het spel fysiek wordt gespeeld. Hij kan dan makkelijker de groepsdiscussie volgen en signaleren aan welke onderwerpen nog extra aandacht moet worden besteed. Wanneer het spel online wordt gespeeld kan hij alleen afgaan op de antwoorden die worden gegeven, de discussie die in de teams wordt gevoerd krijgt hij niet mee. Na het spelen van het spel kunnen eventuele vragen natuurlijk nog wel in het hoofdkanaal aan de spelleider worden gesteld.'

'VOOR EEN SPELEIDER IS HET MAKKELIJKER WANNEER HET SPEL FYSIEK WORDT GESPEELD'

Het spel staat sinds eind november in de studieroute in de ELO. In de studieroute zijn alle producten te vinden die nodig zijn voor het spel, zoals de vragen, het spelbord en de speluitleg. Docenten, instructeurs en oefenleiders kunnen aan de regionaal functioneel beheerder vragen gekoppeld te worden aan de studieroute om het spel tijdens een les- of oefenavond te gebruiken. ■

Basisprincipes van brandbestrijding

1. Neem meer tijd (stop en denk na).
2. Doe een buitenverkenning, met als doel de brandruimte van buiten te vinden en de brand van buiten te blussen.
3. Beantwoord drie vragen tijdens de buitenverkenning:
  - a. Waar zit de brand?
  - b. Is de brand (van buitenaf) bereikbaar?
  - c. Is er voldoende koelend vermogen?

Als de brand van buitenaf kan worden gevonden, van buiten bereikbaar is en er

voldoende koelend vermogen is, dan kan de brand van buitenaf worden geblust. Als

dat niet kan, dan is het gebouw in principe verloren en moeten we defensief inzetten.

Dit geldt in elk geval voor grote gebouwen.

4. Als het gaat om een klein gebouw zoals een woning, of een gebouw met kleine ruimten, en er is voldoende koelend vermogen, dan is een offensieve binneninset in het algemeen veilig mogelijk onder voorwaarden. Handel in dat geval zo:
  - a. Denk in termen van de branddriehoek
  - b. Pas deurcontrole toe
  - c. Pas indien mogelijk of nodig antiventilatie toe (houd het gebouw dicht)
  - d. Pas bij een uitslaande brand indien mogelijk een offensieve buiteninset (voorheen transitional attack) toe
  - e. Breng zo snel mogelijk water op het vuur
  - f. Denk aan beperkingen van rookgaskoeling: kortste afstand naar de brand.
5. Schat het potentiële brandvermogen in en neem voldoende koelend vermogen mee. Gebruik de vuistregels voor (potentieel) brandvermogen en benodigd koelend vermogen.

Sjoerd Veltman